

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 6 серпня 2014 р. N 409

Київ

Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування

Додатково див. оголошення
("Офіційний вісник України", N 11, 17 лютого 2015 р.)

З метою забезпечення державних соціальних гарантій у сфері житлово-комунального обслуговування, приведення існуючих норм споживання житлово-комунальних послуг до їх фактичного обсягу споживання, дотримання принципу соціальної справедливості під час надання пільг і субсидій, відповідно до [статей 5 і 9 Закону України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії"](#) Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Установити громадянам, які відповідно до законодавства мають субсидію на оплату житлово-комунальних послуг, соціальну норму житла для:

1) оплати користування житлом/утримання житла - 13,65 кв. метра загальної площі на одну особу та додатково 35,22 кв. метра на домогосподарство;

2) централізованого та індивідуального опалення (теплопостачання) незалежно від джерела та виду енергії - 13,65 кв. метра опалюваної площі на одну особу та додатково 35,22 кв. метра на домогосподарство.

2. Установити громадянам, які відповідно до законодавства мають пільги на оплату житлово-комунальних послуг, соціальну норму житла для:

1) оплати користування житлом/утримання житла - 21 кв. метр загальної площі на одну особу та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю;

2) централізованого та індивідуального опалення (теплопостачання) незалежно від джерела та виду енергії - 21 кв. метр опалюваної площі на одну особу та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей ветеранів війни, що складаються лише з непрацездатних осіб ([статті 12, 13, 14 і 15 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#)), у разі користування газопостачанням зазначена норма становить 42 кв. метри опалюваної площі на одну особу, яка має право на знижку плати, та додатково 21 кв. метр на сім'ю.

3. Установити такі соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами, щодо оплати яких держава надає пільги та встановлює субсидії:

1) для індивідуального опалення (теплопостачання):

у разі використання природного газу для індивідуального опалення - 7 куб. метрів природного газу на 1 кв. метр опалюваної площі на місяць в опалювальний період;

у разі використання електричної енергії для індивідуального опалення - 65 кВт·г на 1 кв. метр опалюваної площі на місяць в опалювальний період;

2) для користування послугами з централізованого постачання холодної води - 2,4 куб. метра на одну особу на місяць за наявності централізованого постачання гарячої води та 4 куб. метри на одну особу на місяць за відсутності централізованого постачання гарячої води.

У разі відсутності квартирних приладів обліку холодної води нарахування плати за користування послугами з централізованого постачання холодної води інвалідам війни та членам їх сімей, на яких відповідно до законодавства поширюються пільги, здійснюється виконавцями/виробниками такої послуги згідно з соціальними нормативами, встановленими абзацом першим цього підпункту;

3) для користування послугами з централізованого постачання гарячої води - 1,6 куб. метра на одну особу на місяць.

У разі відсутності квартирних приладів обліку гарячої води нарахування плати за користування послугами з централізованого постачання гарячої води інвалідам війни та членам їх сімей, на яких відповідно до законодавства поширюються пільги, здійснюється виконавцями/виробниками такої послуги згідно з соціальними нормативами, встановленими абзацом першим цього підпункту;

4) для користування послугами з централізованого водовідведення - 4 куб. метри на одну особу на місяць.

У разі відсутності квартирних приладів обліку холодної та/або гарячої води нарахування плати за користування послугами з централізованого водовідведення інвалідам війни та членам їх сімей, на яких відповідно до законодавства поширюються пільги, здійснюється виконавцями/виробниками такої послуги згідно з соціальними нормативами, встановленими абзацом першим підпункту 2 та/або підпункту 3 цього пункту;

5) для користування послугами з газопостачання:

за наявності газової плити та централізованого гарячого водопостачання - 6 куб. метрів на одну особу на місяць;

за наявності газової плити в разі відсутності централізованого гарячого водопостачання та газового водонагрівача - 9 куб. метрів на одну особу на місяць;

за наявності газової плити та газового водонагрівача - 18 куб. метрів на одну особу на місяць;

6) для користування послугами з електропостачання (до 31 грудня 2017 р.) в житлових приміщеннях (будинках):

у житлових приміщеннях (будинках), крім тих, що зазначені в абзацах третьому - шостому цього підпункту, - 90 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства), але не більш як 210 кВт·г на місяць;

обладнаних стаціонарними електроплитами, за наявності централізованого постачання гарячої води - 130 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства), але не більш як 250 кВт·г на місяць;

обладнаних стаціонарними електроплитами, за відсутності централізованого постачання гарячої води - 150 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства), але не більш як 270 кВт·г на місяць;

не обладнаних стаціонарними електроплитами, за відсутності централізованого постачання гарячої води та газових водонагрівальних приладів - 120 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства), але не більш як 240 кВт·г на місяць;

у селах і селищах міського типу для громадян, яким відповідно до законодавства держава забезпечує безоплатне освітлення житла, - 30 кВт·г на місяць на одну особу;

7) для користування послугами з електропостачання (з 1 січня 2018 р.) у житлових приміщеннях (будинках):

у житлових приміщеннях (будинках), крім тих, що зазначені в абзацах третьому - шостому цього підпункту, - 70 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства), але не більш як 190 кВт·г на місяць;

обладнаних стаціонарними електроплитами, за наявності централізованого постачання гарячої води - 110 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства) на житлове приміщення (будинки), але не більш як 230 кВт·г на місяць;

обладнаних стаціонарними електроплитами, за відсутності централізованого постачання гарячої води - 130 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства) на житлове приміщення (будинки), але не більш як 250 кВт·г на місяць;

не обладнаних стаціонарними електроплитами, за відсутності централізованого постачання гарячої води та газових водонагрівальних приладів - 100 кВт·г на місяць на сім'ю (домогосподарство) з однієї особи і додатково 30 кВт·г на місяць на кожного іншого члена сім'ї (домогосподарства) на житлове приміщення (будинки), але не більш як 220 кВт·г на місяць;

у селах і селищах міського типу для громадян, яким відповідно до законодавства держава забезпечує безоплатне освітлення житла, - 30 кВт·г на місяць на одну особу;

8) користування послугами з вивезення побутових відходів - 0,4167 куб. метра на одну особу на місяць.

Залежно від особливостей регіонів та типу будівель соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами, встановлені підпунктом 1 цього пункту, визначаються з урахуванням коригуючих коефіцієнтів згідно з додатком.

4. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.
5. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.
6. Ця постанова набирає чинності з 1 жовтня 2014 року.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Інд. 70

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів
України
від 6 серпня 2014 р. N 409

КОРИГУЮЧІ КОЕФІЦІЄНТИ
для розрахунку розміру витрат електричної енергії, природного газу та
інших видів палива на потреби опалення

Назва регіону, міста	Коригуючий коефіцієнт	
	індивідуальні житлові будинки	багатоквартирні житлові будинки
Автономна Республіка Крим	0,687	0,389
Область:		
Вінницька	1,097	0,529
Волинська	1,067	0,511
Дніпропетровська	0,982	0,465
Донецька	1,125	0,517
Житомирська	1,094	0,529
Закарпатська	0,83	0,422
Запорізька	0,97	0,468
Івано-Франківська	1,067	0,508

Київська	1,043	0,502
Кіровоградська	1,046	0,502
Луганська	0,967	0,489
Львівська	1,043	0,514
Миколаївська	0,793	0,38
Одеська	0,787	0,471
Полтавська	1,073	0,523
Рівненська	1,079	0,517
Сумська	1,122	0,547
Тернопільська	1,143	0,55
Харківська	1,094	0,52
Херсонська	0,903	0,404
Хмельницька	1,097	0,526
Черкаська	1,091	0,526
Чернігівська	1,134	0,553
Чернівецька	1,036	0,495
м. Київ	1,043	0,502
м. Севастополь	0,59	0,331

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від 6 серпня 2014 р. N 409

**ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України**

1. У Положенні про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, затвердженому [постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 р. N 848 "Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива"](#) (ЗП України, 1996 р., N 2, ст. 76; Офіційний вісник України, 1997 р., число 39, с. 17; 1998 р., N 19, ст. 683; 1999 р., N 20, ст. 886, N 48, ст. 2350; 2000 р., N 5, ст. 178, N 35, ст. 1511; 2001 р., N 20, ст. 881, N 52, ст. 2373; 2002 р., N 51, ст. 2290; 2003 р., N 9, ст. 397, N 45, ст. 2362; 2004 р.,

№ 30, ст. 2020; 2006 р., № 50, ст. 3327; 2007 р., № 39, ст. 1552; 2009 р., № 37, ст. 1251, № 42, ст. 1410; 2010 р., № 55, ст. 1869, № 71, ст. 2561; 2011 р., № 22, ст. 914, № 55, ст. 2213, № 71, ст. 2684; 2012 р., № 7, ст. 249; 2013 р., № 21, ст. 705):

1) пункт 2 доповнити абзацами такого змісту:

"Якщо в установленому порядку здійснено відключення споживачів від централізованого теплопостачання та населення для обігріву приміщень використовує побутові електроприлади, то для розрахунку субсидій в опалювальний сезон застосовуються соціальні нормативи користування електропостачанням для індивідуального опалення.

Зазначені розрахунки здійснюються на підставі акта обстеження матеріально-побутових умов сім'ї та акта обстеження стану зовнішніх і внутрішньобудинкових електромереж на їх відповідність вимогам нормативно-правових актів."

2) у пункті 4:

абзац перший викласти в такій редакції:

"4. Субсидії призначаються за наявності різниці між розміром плати за житлово-комунальні послуги, скраплений газ, тверде та рідке пічне побутове паливо у межах соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами з урахуванням пільг, які надаються відповідно до законодавства, і обсягом визначеного Кабінетом Міністрів України обов'язкового відсотка платежу."

абзаци другий і третій виключити;

3) у пункті 5:

у підпункті 3:

в абзаці першому слова і цифру "встановлені у пункті 4 цього Положення норми володіння чи користування загальною площею житла" замінити словами "встановлену соціальну норму житла, в межах якої надається субсидія";

абзац другий виключити;

у підпункті 5 слова "норм споживання" замінити словами "соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами";

у підпункті 6 слово "сім'ї" замінити словом "домогосподарства";

4) у пункті 5¹:

у другому і третьому реченнях слово "сім'ї" замінити словом "домогосподарства";

доповнити пункт абзацом такого змісту:

"Положення про комісії, зазначені в абзаці першому цього пункту, затверджують органи, які їх утворили."

5) у пункті 6:

абзац перший викласти в такій редакції:

"6. Субсидія призначається одному з членів домогосподарства, на якого відкрито особовий рахунок за місцем реєстрації. В окремих випадках на підставі рішень районних, районних у містах Києві і Севастополі держадміністрацій та виконавчих органів міських і районних рад або утворених ними комісій та актів обстеження матеріально-побутових умов домогосподарства субсидія може призначатися іншій особі, зареєстрованій у житловому приміщенні (будинку), а також індивідуальним забудовникам, будинки яких не прийняті в експлуатацію, але які сплачують вартість одержуваних житлово-комунальних послуг.";

абзаци третій і четвертий виключити;

б) у першому реченні абзацу третього пункту 7 слово "сім'ї" замінити словом "домогосподарства";

7) у пункті 12:

абзац восьмий викласти в такій редакції:

"Якщо серед зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку) осіб є працездатні особи, які декларують та/або подають до органів праці та соціального захисту населення довідки про відсутність доходів за будь-який місяць протягом періоду, за який визначається сукупний дохід, або місячний дохід яких менший від прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на час призначення субсидії, в розрахунок субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива за кожний такий місяць включається місячний дохід на рівні прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на час призначення субсидії.";

абзаци десятий і одинадцятий виключити;

8) абзац восьмий пункту 13 виключити;

9) у пункті 14:

абзац п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

"Розмір субсидії для відшкодування плати за користування житлом/утримання житла, централізоване та індивідуальне опалення (теплопостачання) розраховується виходячи з фактичного розміру загальної, опалюваної площі, якою користуються мешканці домогосподарства, але не більше встановленої соціальної норми житла. Субсидія для відшкодування оплати вартості житлово-комунальних послуг (водо-, тепло-, газопостачання, водовідведення, електроенергії, вивезення побутового сміття та рідких нечистот) призначається у розмірі соціальних нормативів користування відповідними житлово-комунальними послугами.";

10) абзац третій пункту 15 доповнити реченням такого змісту: "Сума субсидії, яку органами праці і соціального захисту населення було переказано на рахунки виконавців/виробників житлово-комунальних послуг для оплати їх вартості в розмірі соціальних нормативів і яка не використана домогосподарством внаслідок економії

споживання послуг, зараховується виконавцем/виробником як оплата обов'язкової частки платежу домогосподарства на наступний розрахунковий період.";

11) у пункті 16:

у підпункті 2 слова "норми забезпеченості житлом та встановлених нормативів користування комунальними послугами" замінити словами "соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами";

у підпункті 3 слова "норми володіння чи користування загальною площею житла (пункт 4 цього Положення) та нормативів споживання комунальних послуг" замінити словами "соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами";

12) у пункті 18:

у підпункті 2 слова "у межах встановлених норм споживання" замінити словами "відповідно до соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами";

у підпункті 3 слова "у межах норм споживання" замінити словами "відповідно до соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами";

13) пункт 19 викласти у такій редакції:

"19. Розмір субсидії не може бути більшим від розміру житлово-комунальних платежів."

2. У нормах споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників, затверджених [постановою Кабінету Міністрів України від 8 червня 1996 р. N 619](#) (ЗП України, 1996 р., N 13, ст. 360; Офіційний вісник України, 1998 р., N 23, ст. 834; 2001 р., N 26, ст. 1164; 2002 р., N 44, ст. 2031):

1) у графі "Норма споживання" цифри "9,8", "18,3", "23,6" замінити відповідно цифрами "6", "9", "18";

2) в абзаці першому пункту 5 приміток до норм цифри "18,3" замінити цифрою "9".

3. [Пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 р. N 1156 "Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії"](#) (Офіційний вісник України, 1998 р., N 30, ст. 1129; 1999 р., N 20, ст. 886; 2000 р., N 5, ст. 178; 2003 р., N 21, ст. 932; 2007 р., N 2, ст. 69; 2010 р., N 55, ст. 1869, N 71, ст. 2561; 2011 р., N 53, ст. 2116) викласти в такій редакції:

"1. Установити, що за умови призначення житлової субсидії за користування житлом, його утримання та оплату послуг водо-, тепло-, газопостачання, водовідведення, електроенергії, вивезення побутового сміття та рідких нечистот (житлово-комунальні послуги) в межах соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами, громадяни, які зареєстровані і фактично проживають у житловому приміщенні (будинку), сплачують частку середньомісячного сукупного доходу за попередні шість місяців, що передують місяцю звернення, а за придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива - частку їх

середньомісячного сукупного доходу за попередній календарний рік (P_o), яка визначається за такою формулою:

$$P_o = K_d / K_r \times P_r,$$

де P_o - частка плати за послуги для домогосподарства (частка доходу), яка для розрахунку субсидії округлюється до двох знаків після коми;

K_d - коефіцієнт доходу домогосподарства - відношення розміру середньомісячного сукупного доходу домогосподарства в розрахунку на одну особу до прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць, встановленого на дату, з якої призначається субсидія;

K_r - базовий коефіцієнт доходу для призначення субсидії - два прожиткових мінімуми на одну особу в розрахунку на місяць ($K_r = 2$);

P_r - базова норма плати за житлово-комунальні послуги - 15 відсотків середньомісячного сукупного доходу домогосподарства ($P_r = 15$).

Розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг у межах соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами і розмір субсидій визначаються окремо на кожний вид послуг. При цьому розмір витрат на оплату послуги визначається пропорційно частці вартості цієї послуги у загальній сумі вартості житлово-комунальних послуг. У разі коли протягом періоду, на який призначено субсидію, фактична плата за окремий вид послуг змінюється, перерахунок розміру субсидій на оплату житлово-комунальних послуг не проводиться."

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від 6 серпня 2014 р. N 409

ПЕРЕЛІК постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 грудня 1995 р. N 959 "Про встановлення тимчасових норм споживання населенням електроенергії та природного газу, на оплату яких надається субсидія" (ЗП України, 1996 р., N 4, ст. 112).
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1996 р. N 879 "Про встановлення норм користування житлово-комунальними послугами громадянами, які мають пільги щодо їх оплати" (ЗП України, 1996 р., N 16, ст. 421).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 1997 р. N 479 "Про внесення змін і доповнень до постанов Кабінету Міністрів України від 1 грудня 1995 р. N 959 та від 1 серпня 1996 р. N 879" (Офіційний вісник України, 1997 р., число 21, с. 37).

4. Пункт 3 постанови Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 р. N 1156 "Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії" (Офіційний вісник України, 1998 р., N 30, ст. 1129).
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2003 р. N 1740 "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 грудня 1995 р. N 959" (Офіційний вісник України, 2003 р., N 46, ст. 2386).
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2003 р. N 1964 "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1996 р. N 879" (Офіційний вісник України, 2003 р., N 52, ст. 2768).
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2004 р. N 1788 "Про внесення змін до підпункту "а" пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1996 р. N 879" (Офіційний вісник України, 2005 р., N 1, ст. 25).

